

Votar entre setmana: més afectació a l'economia que a la participació

Els estudis i comparatives amb altres països indiquen que l'afluència a les urnes es veu afectada per la polarització i no pel dia triat malgrat que feia anys que no es veien eleccions en dia laborable | Les empreses sí que hauran d'assumir el cost dels permisos retribuïts de les persones implicades en la jornada i la baixa productivitat

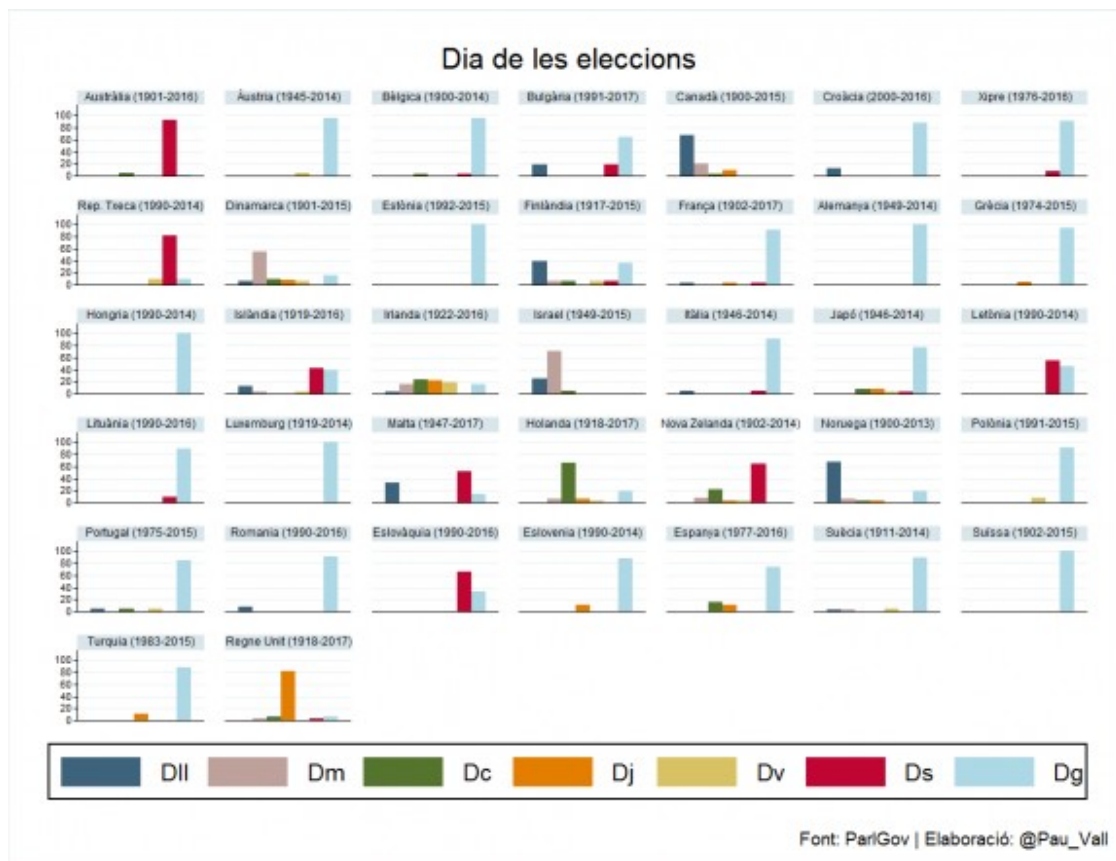
Les eleccions seran en dia laborable | Adrià Costa

Cartell d'Inés Arrimadas amb un llaç groc Foto: Adrià Costa

Les eleccions d'aquest dijous es duran a terme en un ambient enrarit i amb una sensació d'excepcionalitat. El referèndum, les càrregues policials, la declaració de la República i la detenció dels Jordis i part del govern, han fet que haguem viscut un inici del curs polític insòlit. Els fets viscuts les darreres setmanes han generat mobilitzacions polítiques multitudinàries per a tots els gustos i desembocaran en un nou Parlament de Catalunya.

Uns comicis que estaran altament condicionats per tots els fets viscuts des del mes de setembre i que, a ningú no se li escapa, no seran unes eleccions normals. Per fer encara més evident que les del 21-D no són unes eleccions normals, tindran lloc en un dia feiner. Rajoy les va convocar en dijous perquè ho va fer just el dia que va aplicar el 155 i la legislació estableix el període exacte de dies que han de passar. Fer-les caure en diumenge hauria implicat anar més enllà de les festes de Nadal. Fins a quin punt és habitual aquest fet? Pot tenir conseqüències sobre el comportament electoral el dia de la setmana en què es vota?

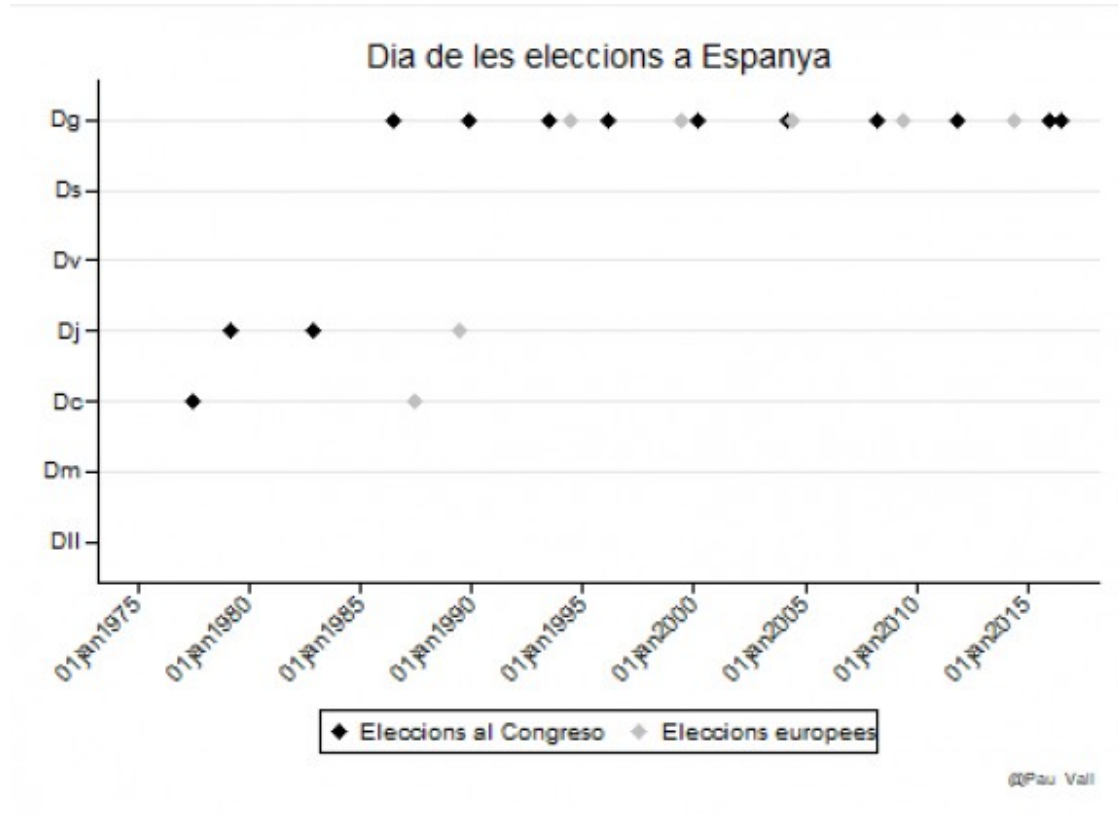
El dia de les eleccions, estat a estat. Elaboració: @pau_vall

A nivell internacional no hi ha un consens sobre el dia de la setmana en què s'han de celebrar eleccions. Es podria argumentar, no obstant, que hi ha una tendència a fixar les votacions durant els caps de setmana per tal que els comicis interfereixin el mínim possible amb les vides de la major part de la ciutadania. A nivell comparat, veiem com la gran majoria de països fixa les seves eleccions en dissabte o, especialment, diumenge. Així, hi ha països on totes les eleccions s'han celebrat en diumenge, com seria el cas d'Alemanya, Hongria o Suïssa (des del 1902!). També hi ha casos en què s'han convocat eleccions entre setmana puntualment, com Portugal, Espanya o Eslovènia. Hi ha països en què el dia tradicional per celebrar les eleccions és sempre entre setmana (els dijous al Regne Unit o dilluns al Canadà). I, finalment, hi ha països en què el dia de les eleccions és molt més flexible com Irlanda o Dinamarca.

A Catalunya només es va votar en dia feiner el 1980 i en un festiu intersetmanal l'any 2006, quan Maragall va convocar a votar el dia de Tots Sants

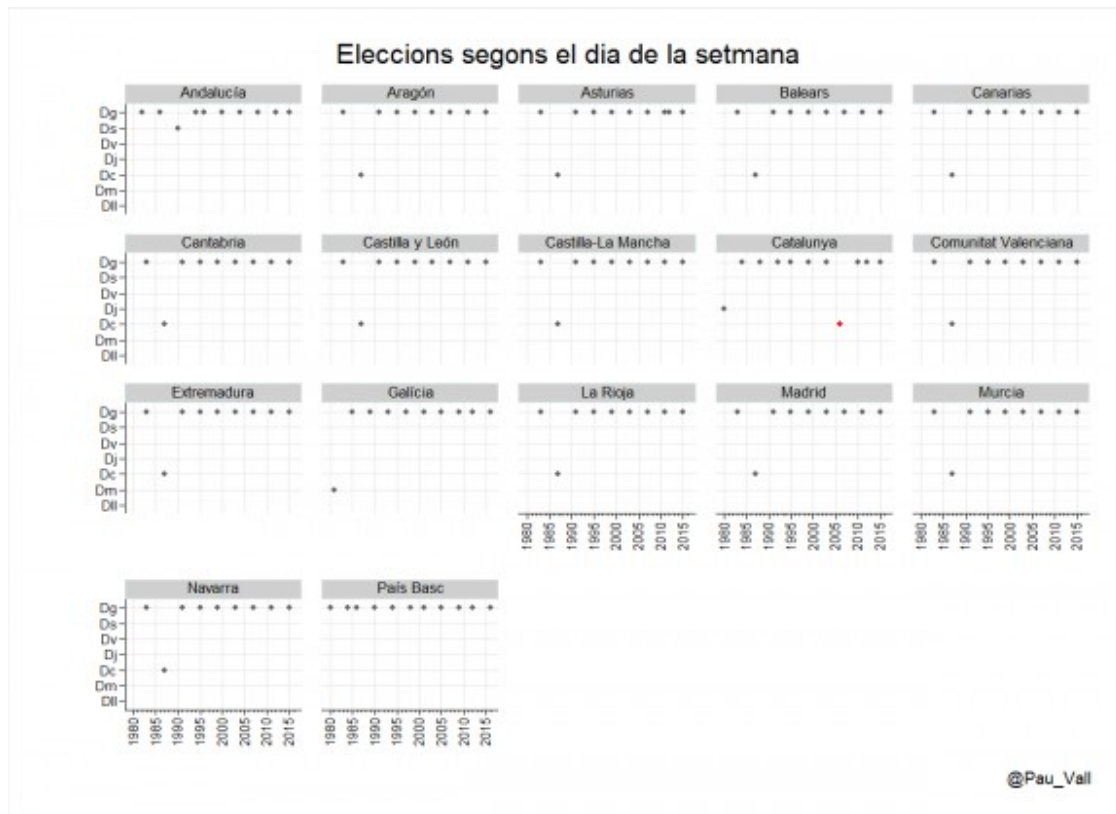
En el cas espanyol, les primeres eleccions de la Transició es van celebrar entre setmana però a partir dels anys vuitanta es va arribar a un consens per celebrar-les en diumenge. Les primeres eleccions democràtiques des de la II República es van celebrar en dimecres o dijous però des del

1986 totes les eleccions generals han tingut lloc en diumenge. Igualment, les primeres eleccions europees van tenir lloc en dimecres o dijous però des de l'any 1994 també se celebren habitualment en diumenge.

El dia de les eleccions, a l'estat espanyol. Elaboració: @pau_vall

A nivell autonòmic, la fotografia és molt similar. Les primeres eleccions a Catalunya i Galícia van tenir lloc un dia feiner, les eleccions andaluses de 1990 van tenir lloc en dissabte i el País Basc és l'única Comunitat Autònoma que ha celebrat totes les eleccions en diumenge. Les altres comunitats ?les que celebren eleccions de manera conjunta? han votat en dia feiner en una única ocasió l'any 1987, coincidint amb la primera convocatòria d'eleccions al Parlament europeu. Així les coses, totes les eleccions autonòmiques des del 1990 s'han celebrat en un dia festiu ?les catalanes de 2006, en vermell al gràfic, es van celebrar per Tots Sants. Ara bé, fins a quin punt el dia de la setmana en què es vota té repercussions?

El dia de les eleccions, a les diverses comunitats autònomes. Elaboració: @pau_vall

En primer lloc, celebrar eleccions en un dia feiner té conseqüències evidents sobre l'economia, pel simple fet que cada mesa electoral ha d'estar formada per tres ciutadans elegits a l'atzar, a més a més dels apoderats i interventors designats pels partits, que tenen dia de permís retribuït a càrrec de l'empresa. Segons els càlculs de la patronal PIMEC, el cost econòmic d'aquestes eleccions serà de 230 milions d'euros tenint en compte les hores que els treballadors deixaran d'anar a treballar (tenen un permís de quatre hores) i les dels ciutadans que vetllaran pel desenvolupament de la jornada electoral. A nivell polític, però, no està clar que el fet de fixar les eleccions en dijous hagi de tenir conseqüències.

El que marcarà si se supera o no el llindar de participació del 75% del 27-S és la polarització política i no el dia de votació

Estudis sobre la participació electoral desmenteixen que fixar la jornada de votacions en cap de setmana tingui un efecte sobre el nombre de votants que acudeixen a les urnes, que fa dos anys ja va ser elevadíssim en una convocatòria al Parlament (75%). Aquest article, sobre Irlanda, o aquest altre sobre eleccions regionals, mostren que el fet de votar entre setmana no redueix de manera estadísticament significativa la participació. El que marcarà els nivells de participació el 21-D és, seguint la tònica del 27-S, el context de polarització política i la gran

mobilització de les darreres setmanes

(<https://www.naciodigital.cat/noticia/144860/qui/beneficien/eleccions/tan/polaritzades?rlc=p1>) . El votant, quan percep que el que està en joc a les urnes és molt rellevant, tendeix a participar de manera més acusada, i tant li fa si les eleccions són un diumenge, un dimarts o un divendres.

Malgrat que la participació general no s'hauria de veure afectada, caldria veure fins a quin punt la participació en determinats sectors socials ?per exemple en el cas de persones amb una dedicació que requereix mobilitat geogràfica? té alguna incidència i fins a quin punt el vot per correu és capaç de suplir aquests efectes. Només si hi hagués una relació esbiaixada entre les persones que no poden votar per raons laborals i la ideologia d'aquests votants podríem esperar un efecte sobre els resultats electorals. Malgrat tot, a manca de dades disponibles es fa difícil avaluar la plausibilitat d'aquesta hipòtesi.

Els estudis previs no semblen indicar, per tant, que la data fixada per als comicis hagi de tenir una incidència política en els resultats electorals del proper 21-D. Les eleccions permetran mostrar les preferències dels votants en aquest moment concret i estaran eminentment influenciades pels esdeveniments viscuts els darrers mesos i les darreres setmanes.